

IZAZOVI SVAKODNEVNOG GOSPODARENJA OTPADOM U KUĆANSTVIMA

Tihana Škugor, univ.spec.oecol.
Darda, 15. studenoga 2018.

ALARMANTNO!!

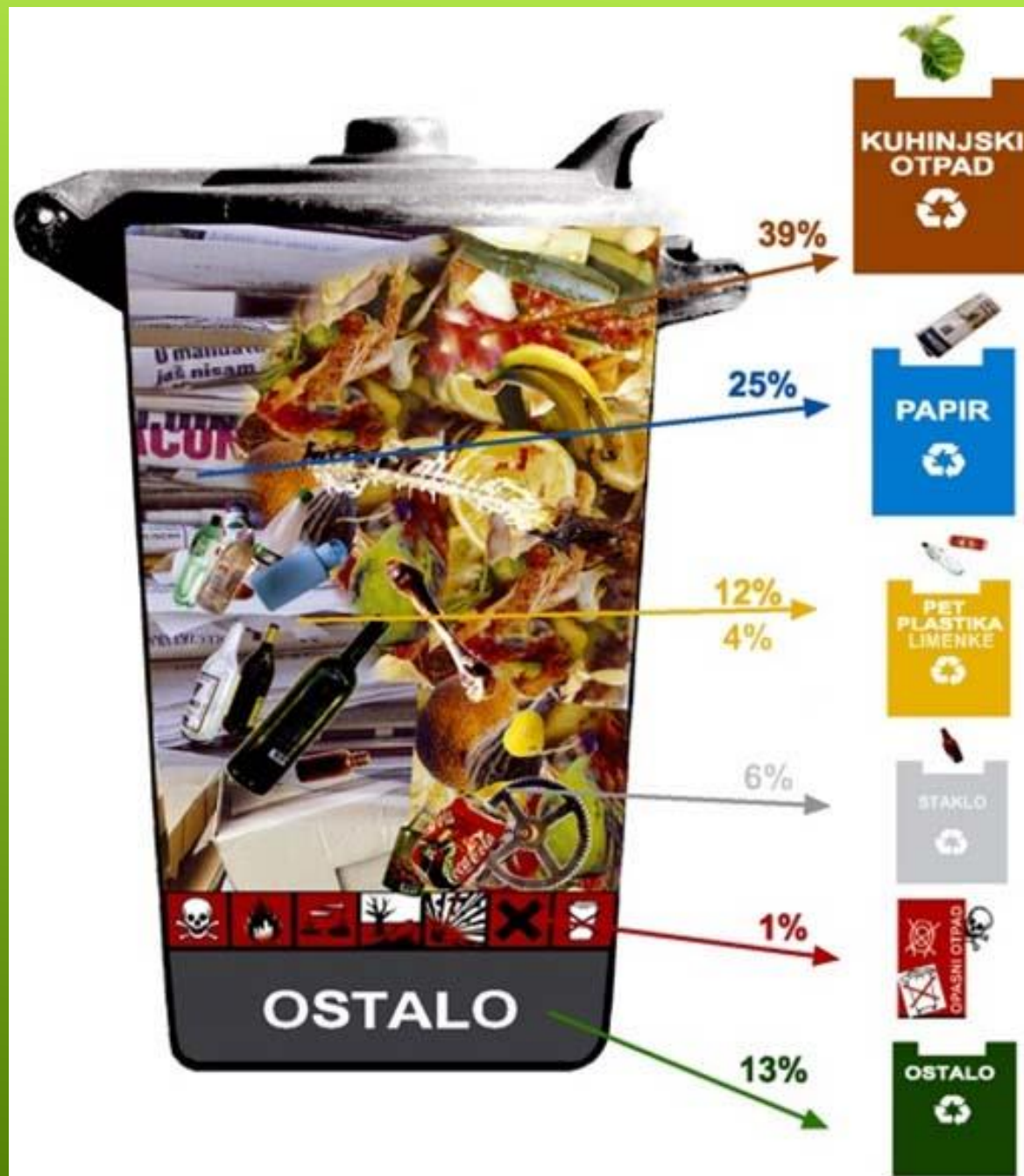
- ▶ Godišnje se generira 4 milijarde tona otpada
- ▶ **OTPAD** → svaka tvar koju korisnik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti,
  - zbroj proizvodnih i potrošačkih ostataka,
  - jasan otisak materijalnog života ljudi,
  - nedovoljno otkriven izvor sirovina i energije.
- ▶ Bez drastičnih mjera teško je moguće smanjiti otpad → ključ rješenja je na lokalnoj razini kroz mjere uporabe i recikliranja.

386 kg

prosjeak količine otpada
koju svaki građanin
proizvede u godinu dana

1544 KG/GOD

GOSPODARENJE OTPADOM

Održivo gospodarenje otpadom

- niz aktivnosti usmjerenih ka smanjenju otpada na izvoru, te njegovo razvrstavanje koje će omogućiti što bolju obradu i ponovnu uporabu

Načela gospodarenja otpadom

- **temeljne postavke** gospodarenja otpadom koje imaju veliki značaj u ostvarivanju zdravog i sigurnog života ljudi, te zaštititi okoliša:

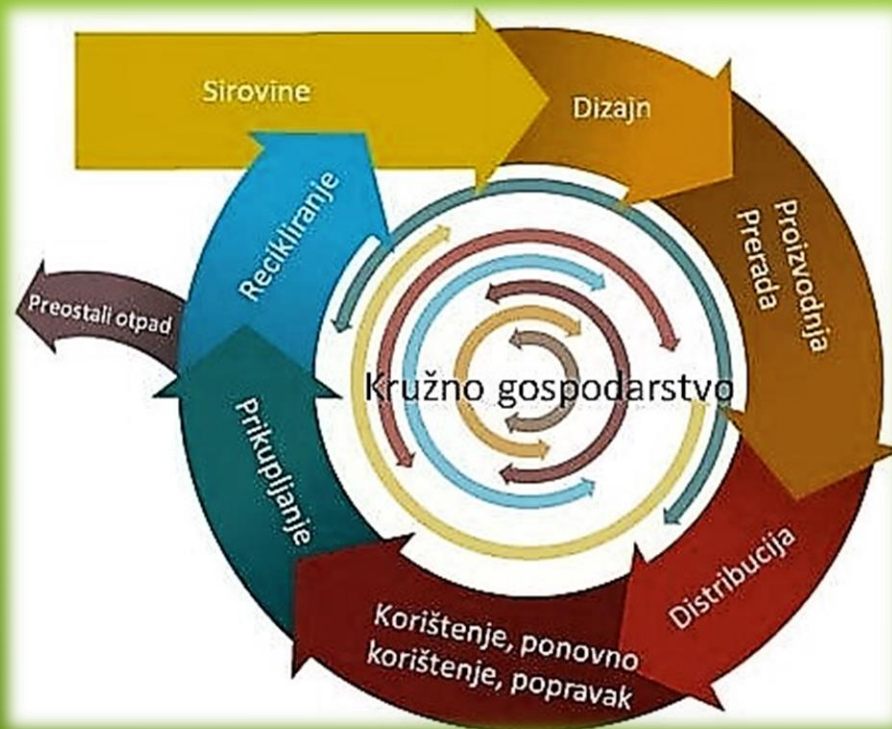
1. Načelo onečišćivač plaća
2. Načelo blizine
3. Načelo samodostatnosti
4. Načelo sljedivosti

RED PRVENSTVA GOSPODARENJA OTPADOM

Temelj cjelovitog sustava gospodarenja otpadom koji rangira otpad u skladu s njegovim ekološkim i energetske prednostima

PRIJELAZ S LINEARNOG NA KRUŽNO GOSPODARSTVO

Desetogodišnja razvojna strategija Europa 2020. promiče ekonomiju koja učinkovitije iskorištava resurse, koja je zelenija i konkurentnija, a središnji aspekt ove strategije je kružno gospodarstvo

Cilj ovog modela je svesti nastajanje otpada na najmanju moguću mjeru.

ZAKONSKE REGULATIVE U EU

- Direktiva o odlaganju otpada 1999/31/EC
,2008/98/EC
- Direktiva o odlagalištima otpada 2018/850EC
i Direktiva o otpadu 2018/851EC
  - Prekretnica u politici gospodarenje
otpadom
  - Hijerarhija otpada
  - Poticanje kružnog gospodarstva
  - Posptupno smanjenje odlaganja-smanjenje
količine biorazgradivog otpada na
odlagalištu

OBVEZE RH PREMA EU

- Do 2020. osigurati pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje 50% papir, metal, staklo, plastika
- Do 2030. ograničenja za odlaganje primjenjivala bi se na sav otpad koji je pogodan za recikliranje
- Države članice moraju poduzimati potrebne mjere kako bi osigurale da se do 2035. količina odloženog komunalnog otpada smanji na 10 % ukupne količine (po masi) nastalog komunalnog otpada ili manje.

ŠTO AKO SE OBVEZE NE ISPUNE?

- ▶ Mađarska plaća iznos od 27.316€ DNEVNO!!!
- ▶ Bugarska 15.220€ DNEVNO!!!
- ▶ Grčka jednokratno 10 mil.€+svakih 6 mj. Do ispunjenja zahtjeva 14,52 mil.€

ZAKONSKE REGULATIVE U RH

- **STRATEGIJA GOSPODARENJA OTPADOM**

(2005 god.)-procjenjuje stanje, identificira probleme i prepreke, uspostavlja okvir za smanjenje otpada i održivo gospodarenje

- **PLAN GOSPODARENJA OTPADOM(2017.-2022.)-**
temelji se na hijerarhiji gospodarenja otpadom koja daje prioritet prevenciji, recikliranju i ponovnom korištenju

- **ZAKON O ODRŽIVOM GOSPODARENJU
OTPADOM(NN 94/13)-**utvrđuje sustav gospodarenja otpadom, red prvenstva, načela, ciljeve, inspekcijski nadzor

UREDBA O GOSPODARENJU KOMUNALNIM OTPADOM I ODLUKA O NAČINU PRUŽANJA JAVNE USLUGE

- Donošenje Odluke do 31.01.2018. (JLS)
- Osigurati odvojeno sakupljanje-MKO, BKO, reciklabilnog, problematičnog i glomaznog otpada
- Dokaz o izvršenju javne usluge
- Sustav digitalne evidencije
- Cijena javne usluge-fiksni i varijabilni dio+ugovorna kazna

UKUPNA CIJENA JAVNE USLUGE

$$UCJU = C + CMJU$$

pri čemu je:

UCJU - ukupna cijena javne usluge

C - cijena javne usluge za količinu predanog miješanog komunalnog otpada izražena u kunama

CMJU - cijena obvezne minimalne usluge.

Cijena javne usluge može se uvećati za naknadu za gradnju građevina za gospodarenje komunalnim otpadom (NG) što je prihod Grada Belog Manastira, a koja se obračunava po litri preuzetog otpada.

CIJENA JAVNE USLUGE

$$C = JCV \times BP \times U$$

pri čemu je:

C - cijena javne usluge za količinu predanog miješanog komunalnog otpada izražena u kunama

JCV - jedinična cijena za pražnjenje volumena spremnika miješanog komunalnog otpada izražena u kunama sukladno cjeniku

BP - broj pražnjenja spremnika miješanog komunalnog otpada u obračunskom razdoblju sukladno podacima iz Evidencije

U - udio korisnika javne usluge u korištenju spremnika.

Kad jedan Korisnik usluge samostalno koristi spremnik, udio korisnika usluge u korištenju spremnika je jedan.

DAVATELJ USLUGE

BARANJSKA ČISTOĆA d.o.o.
BELI MANASTIR

ORGANIZACIJA SUSTAVA U OPĆINI DARDA

- MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD se prikuplja u standardiziranim plastičnim spremnicima za prikupljanje miješanog komunalnog otpada crne boje volumena 80 litara, 120 litara, 240 litara i 1.100 litara.
- Iznimno, za prikupljanje miješanog komunalnog otpada mogu se koristiti spremnici - tipizirane vreće
- Zabranjeno je bilo kakav dodatni komunalni otpad odlagati na mjestu primopredaje pored spremnika
- Najmanja učestalost odvoza miješanog komunalnog otpada je jednom tjedno.

BIORAZGRADIVI KOMUNALNI OTPAD

- ▶ biorazgradivi otpad je otpad koji se može razgraditi biološkim aerobnim i anaerobnim postupkom i u koji osobito spadaju kore i ostaci voća i povrća, ljuske od jaja, kruh, talog kave i čaja, vrećice čaja, ostaci biljaka i cvijeća, usitnjeno suho granje, lišće, i sl., s time da u taj otpad ne spada otpad životinjskog porijekla (meso i kosti), riba, koža, mliječni proizvodi, ulja i masti

RECIKLABILNI OTPAD

PAPIR I KARTON

- Najmanja učestalost odvoza otpadnog papira i kartona je jednom mjesečno.
- Sav odloženi komunalni otpad u spremniku mora se nalaziti u spremniku, a poklopac mora biti potpuno zatvoren.

RECIKLABILNI OTPD

PLASTIKA

- Najmanja učestalost odvoza otpadne plastike je jednom mjesečno.
- Sav odloženi komunalni otpad u spremniku mora se nalaziti u spremniku, a poklopac mora biti potpuno zatvoren.

RECIKLABILNI OTPAD

STAKLO I METAL

- Najmanja učestalost odvoza otpadnog metala i staklene ambalaže je jednom u tri mjeseca.
- Standardizirani spremnici za sakupljanje otpadnog stakla su plastični spremnici zelene boje
- Za sakupljanje otpadnog metala su vreće. Iznimno, mogu se koristiti standardizirani spremnici za sakupljanje otpadnog stakla koji se u pravilu odvoze u različitim terminima odvoza.

ZELENI OTOCI

- Na javnim površinama u Općini Darda postavljeno je 14 zelenih otoka koje sačinjavaju kontejneri 1100 lit za papir, plastiku i staklo.
- U naseljima Uglješ (1 zeleni otok), Švajcarnica (1 zeleni otok), Meca (2 zelena otoka) i Darda (10 zelenih otoka).
- Odvoz korisnih frakcija komunalnog otpada vrši se po pozivu komunalnog redara Općine.

GLOMAZNI OTPAD

- krupni (glomazni) komunalni otpad je predmet ili tvar koju je zbog volumena i/ili mase (kupaonska oprema, stvari za djecu, podne obloge, namještaj, kuhinjska oprema, vrtna oprema i ostalo) neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada
- 1x godišnje besplatan odvoz prema rasporedu
- Reciklažno dvorište- do količine od 3m³

ZELENI REZANI OTPAD

- do količine od najviše 5m³ mogu dopremiti dva puta godišnje, na proljeće i jesen, i predati u reciklažnom dvorištu bez naknade
- moguće je dogovoriti preuzimanje zelenog otpada zapakiranog u vreće od 150 litara i to maksimalno 15 vreća godišnje, po cijeni iz cjenika Davatelja usluge

RECIKLAŽNO DVORIŠTE

- Davatelj usluge je dužan u reciklažno dvorište preuzeti otpad, izvagati ga i izdati dokument sa datumom, količinom i vrstom otpada koji je Korisnik usluge predao.

Bez naknade može se predati:

- Građevni otpad u količini najviše do 5m^3 u jednoj kalendarskoj godini
- Otpadna motorna ulja najviše 5 litara u jednoj kalendarskoj godini
- Maksimalno 4 komada otpadnih guma u jednoj kalendarskoj godini

VRSTA OTPADA I KLJUČNI BROJ OTPADA KOJI SE MOŽE ODLAGATI NA RECIKLAŽNOM DVORIŠTU

20 01 13	otapala
20 01 14	kiseline
20 01 15	lužine
20 01 17	fotografske kemikalije
20 01 19	pesticidi
20 01 21	fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu
20 01 23	odbačena oprema koja sadrži klorofluorouglikove
20 01 26	ulja i masti koji nisu navedeni pod 20 01 25
20 01 27	boje, tinte, ljepljiva i smole, koje sadrže opasne tvari
20 01 29	deterdženti koji sadrže opasne tvari
20 01 31	citotoksici i citostatici
20 01 33	baterije i akumulatori obuhvaćeni pod 16 06 01, 16 06 02 ili 16 06 03 i nesortirane baterije i akumulatori koji sadrže te bakterije
20 01 35	odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23, koja sadrži opasne komponente
20 01 37	drvo koje sadrži opasne tvari
16 05 04	plinovi u posudama pod tlakom (uključujući halone) koji sadrže opasne tvari
15 01 10	ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima
15 01 11	metalna ambalaža koja sadrži opasne krute porozne materijale (npr. azbest), uključujući prazne spremnike pod tlakom
15 01 01	papirna i kartonska ambalaža

20 01 10	odjeća
20 01 11	tekstil
20 03 07	glomazni otpad
20 01 25	jestiva ulja i masti
20 01 28	boje, tinte, ljepljiva i smole, koje nisu navedene pod 20 01 27
20 01 30	deterdženti koji nisu navedeni pod 20 01 29
20 01 32	lijekovi koji nisu navedeni pod 20 01 31
20 01 34	baterije i akumulatori, koji nisu navedeni pod 20 01 33
20 01 36	odbačena električna i elektronička oprema, koja nije navedena pod 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35
08 03 17	otpadni tiskarski toneri koji sadrže opasne tvari
08 03 18	otpadni tiskarski toneri koji nisu navedeni pod 08 03 17
16 01 03	otpadne gume
18 01 01	oštri predmeti (osim 18 01 03)
15 01 04	metalna ambalaža
20 01 40	metali
15 01 07	staklena ambalaža
20 01 02	staklo
15 01 02	plastična ambalaža
20 01 39	plastika
20 01 01	papir i karton

KORISNIK USLUGE DUŽAN JE PLATITI UGOVORNU KAZNU:

- ako ne koristi javnu uslugu i ne predaje miješani komunalni otpad i biorazgradivi komunalni otpad- ugovorna kazna iznosi **1.000,00 kuna**;
- ako na svom obračunskom mjestu ne postupa s otpadom na način kojim se ne dovodi u opasnost ljudsko zdravlje i ne dovodi do rasipanja otpada oko spremnika i ne uzrokuje pojava neugode drugoj osobi zbog mirisa otpada, ugovorna kazna iznosi **500,00 kuna**;
- ako ne predaje biorazgradivi komunalni otpad, reciklabilni komunalni otpad, problematični otpad i glomazni otpad odvojeno od miješanog komunalnog otpada, ugovorna kazna iznosi **300,00 kuna**;
- ako s glomaznim otpadom postupa na način da isti odlaže u spremnike za prikupljanje miješanog komunalnog otpada, zatim unutar drvoreda, dječjih igrališta, javnih zelenih površina i parkova te na mjesta koja za to nisu predviđena, te da s glomaznim komunalnim otpadom odlaže bačve, kante i slične posude u kojima ima ulja, boja, kiselina i drugih opasnih tvari te drugog problematičnog otpada, ugovorna kazna iznosi **1.000,00 kuna**;

- ako je uništio ili oštetio spremnik postavljen na javnoj površini za prikupljanje miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, ugovorna kazna iznosi **1.000,00 kuna**;
- ako je u izjavi o načinu korištenja usluge očigledno naveo netočne podatke, osobito ukoliko je lažno naveo da trajno ne koristi nekretninu, ugovorna kazna iznosi **3.000,00 kuna**;
- Kad više Korisnika usluge koristi zajednički spremnik, a ne utvrdi se odgovornosti pojedinog Korisnika za postupanja protivno Ugovoru svi korisnici usluge koji koriste zajednički spremnik su dužni platiti ugovornu kaznu razmjerno svojim udjelima u zajedničkom korištenju spremnika.

HVALA NA PAŽNJI!

